

25 let Plátěné osady na Jizeře

SOKOLŠTÍ ŽÁCI NA TÁBOŘE PLÁTĚNĀ OSADA

Sokolská všestrannost nezahrnuje jen cvičení na nářadí a lehkou atletiku, ale také klade důraz na pobyt mládeže v přírodě. Žáci Sokola Nový Bydžov pravidelně cvičí ve své sokolovně a prázdniny využívají k pobytu v přírodě. Nejlnak tomu bylo i o prázdninách. Řada žáků se přihlásila do tábora Plátěná osada ve Splzově u Železného Brodu. Žáci tak navazují na své předchůdce v Sokole, kteří s pobytem v přírodě již začínali v roce 1938. Připomeňme si, jak to vlastně začalo.

V sokolských jednotách byly tehdy ustanoveny komise pro pobyt v přírodě. Také v tehdejší župě Denisově, kam Sokol Nový Bydžov patřil, tato komise působila a v roce 1938 připravila I. sokolský tábor v Hradištku u Chlumce n. C. Tábor vedl učitel br. Havlín z Chlumce n. C., který byl později jako sokolský pracovník umučen v koncentračním táboře. Tábor se velmi líbil a těšili se na další v roce 1939. Nacistický vpád však všechnu činnost přerušil, a tak se čekalo dlouhých šest let na obnovení Sokola.

Po osvobození v květnu 1945 byl zorganizován již v červenci 1945 další tábor Sokola, a to opět v Hradištku. Vedoucím byl br. F. Pavelka z Nového Bydžova. Tábor mohl být uskutečněn proto tak brzy, že stanové díly a vše potřebné pro táboření bylo pečlivě uschováno před Němci, a když se přidala obětavost a nadšení, byl vybudován základ pobytu mládeže v přírodě v Sokole.

V roce 1946 se již sokolský tábor konal na Studenově v Krkonoších, kde Sokol Nový Bydžov vlastnil 3 chaty a poměrně velký pozemek. Ti menší prožívali svůj pobyt v chatách, ti

větší pod stany. Připravit chaty k obývání vyžadovalo mnoho úsilí, neboť šlo o chaty, které opustili Němci. Tak se rozběhla komise pro pobyt v přírodě a pečlivě připravila tábornické vystoupení na XI. všesokolský slet, který se konal v roce 1948.

Praha zažila první a žel poslední vystoupení sokolských táborníků, kteří ve slušivých zelených krojích provedli svoje nápadité vystoupení. Úspěch byl ohromný. Vystoupení táborníků zvláště nadchlo přítomné anglické skauty, kteří nemohli pochopit, jak je možné v několika minutách

postavit tolik stanů. Avšak další vystoupení se již nekonalo. Po roce 1948 byl Sokol totalitní mocí opět zlikvidován. Nastalo dilema — oddíl táboření zrušit, nebo pokračovat pod jiným jménem. Zvítězila druhá alternativa. A tak táborníci pokračovali dále ve své činnosti, pod jiným jménem, ale se sokolskou myšlenkou v srdci a s nadějí, že se zas vrátí pod sokolskou vlajku. Na Studenově se již nevrátili. Chaty byly prodány, majetek rozkraden. Několik roků se vyjíždělo na různá tábořiště. Po celý rok se připravovaly podsady a vše

M. Spejchal a J. Krátký ze Sokola Nový Bydžov trénují na táborové závody v jízdě na kanol
Foto M. Pavelka

potřebné bylo v čas táboření dopraveno drahou na tábořiště. Byla to práce namáhavá, ale radostná. Je hodně pamětníků, kteří na tuto dobu rádi vzpomínají, neboť v tu dobu se scházelo mnoho bydžovské mládeže pod vedením bývalých sokolských cvičitelů. Ti dovedli dát mládeži nejen radost z tělesného pohybu, ale i z pobytu v přírodě.

Časté výlety s mládeží po vlastech českých zaujala vedoucí krajina kolem Želivky. Přímou ideální prostor pro stálý stanový tábor, říkali vedoucí, a tak již za rok pronajal oddíl hezký přírodní kout na břehu Želivky. Tábor v této romantické úžlabině trval až do roku 1969. V roce 1969 musel tábor ustoupit přehradě na Želivce, která v této době byla již dokončena a násilně ukončila činnost Plátěné osady u řeky Želivky. Tato doba pro tábor byla kritická a stačilo málo, docela málo — a tábor zanikl.

Vždyť ani nebylo vhodné tábořiště. Dobrá místa byla obsazena a dalším bránily některé nesmyslné předpisy. Byl již březen 1970 a nezačít ihned s budováním nového tábořiště, v tom

to roce by se tábor již nemohl konat. Byla svolána schůzka nejvěrnějších členů, na které bylo dohodnuto sehnat nejen vhodné místo pro táboření, ale vybudovat tábor v rozsahu, jaký byl na Želivce. V hodině dvanácté se podařilo sehnat místo u Železného Brodu. Ve Splzově od soukromníka byl zakoupen pozemek na břehu Jízery. Byl zakoupen jedině z prostředků oddílu, neboť výtěžek z táborů plynul do pokladny oddílu.

V březnu 1970 začíná nová kapitola Plátěné osady na břehu Jízery. Ihned se začalo s budováním nového tábora, aby mohl 1. běh tábora začít 1. července. Byla zapomenuta únava z likvidace tábora na Želivce a velmi pracného stěhování podsad a ostatního materiálu do Nového Bydžova. Nelze vyčíslit, kolik úsilí a obětavosti museli členové i nečlenové vynaložit, aby tábor mohl včas zahájit. Ale velké pracovní úsilí bylo korunováno úspěchem. 1. běh Plátěné osady 1. července 1970 mohl začít. Ovšem budování tábora pokračovalo. Každým rokem něco nového v táboře přibývalo — něco se opravovalo. Výstavba tábora trvala do roku 1981. Vyzádala si vel-

ké úsilí některých členů i nečlenů, kteří této akci věnovali veškerý volný čas. Velkým iniciátorem budování tábora nejen na Želivce, ale i na Jizeře byl br. Mirko Petrovič a další nejmenovaní. V sobotu 16. září bylo skutečně setkání pracovníků, kteří se zasloužili o budování a pokračování Plátěné osady na Jizeře. Je to pěkný záměr a svědčí to o tom, že tyto pracovníci nejsou zapomenutí.

Na Jizeře byl vybudován pěkný tábornický objekt. Budoval se pro bydžovskou mládež a tak to bude i do budoucna. Sokolský oddíl pobytu v přírodě by násilně po roce 1948 umlčen, a aby mohl dále pokračovat ve své činnosti, musel přejít do Jiskry Nový Bydžov. Po roce tyto oddíly ČSTV byly převedeny do KČT. Tato skutečnost však nemění nic na úzké spolupráci. Nabízí se několik variant spolupráce, z nichž nejslibnější je tábornická činnost na táboře Plátěná osada ve Splzově, zimní pak lyžařská na sokolské chatě na Studenově v Krkonoších. Je to šance pro bydžovskou mládež — a nejen pro bydžovskou.

Miroslav Pavelka